LIBER

quorundam Canonum

disciplinæ ecclesiæ

Anglicanæ, Anno.

1571.

3. De Episcopis.
5. De Decanis ecclesiarum.
8. De Archidiaconis.
9. De Cancellariis. &c.
14. De AEdituis ecclesiarum.
19. De Concionatoribus.
20. De Residentia.
21. De Pluralitatibus.
21. De Ludimagistris.
22. De Patronis.

¶ *Sequuntur in hoc libello certi quidam articuli de sacro ministerio, & procuratione ecclesiarum, in quos plenè consensum est in synodo à Domino Matthæo Archiepisc. Cantuar. & totius Angliæ Primate & Metropolitano, & reliquis omnibus eius Prouintiæ episcopis, partim personaliter præsentibus, partim procuratoria manu subscribentibus in synodo inchoata Londini in ade Diui Pauli, tertio die Aprilis. 1571.*

OMNES episcopi diligenter docebunt Euangelium, non tãtũ in ecclesijs cathedralibus quibus præsunt, sed etiam passim, per omnes ecclesias suę cuiusq; diœceseos, vbi maximè putabunt expedire.

Imprimis autem cohortabuntur populum ad lectionem, & auditionem sacrarum scripturarum: vtq; statis temporibus conueniant ad suas quiq; ecclesias, & diligenter auscultẽt sacris concionatoribus, vtq; submisse & audiant pias preces, quæ à ministro dicentur, & vna precentur ipsi & cœlestium mysteriorum, vt nunc in ecclesijs nostris authoritate, & iussu totius Regni legitimè, & piè procurantur, sint participes.

Episcopus quisq; antè Calendas Septembris proximas, aduocabit ad se omnes publicos concionato-

res, quicunq; erunt in sua cuiusq; diœcesi, & ab illis repetet facultates concionandi, quas habent authentico sigillo consignatas, easq; vel retinebit apud se, vel extinguet. Deinde, delectu illorum prudenter facto, quoscunq; ad illam tantam functionem, ætate, doctrina, iudicio, innocentia, modestia, grauitate, pares inuenerit, illis nouas facultates vltro dabit: ita tamen vt priùs subscribãt articulis christianæ religionis publicè in synodo approbatis, fidemq; dent, se velle tueri, & defendere doctrinam eam, quæ in illis continetur, vt consentientissimam veritati diuini verbi.

Episcopus etiam atq; etiam considerabit, quod genus hominum admittat in famulitium. Fit enim interdum, vbi hæc cautio & diligentia non adhibetur, vt homines impios & veræ religionis inimicos, & crimmosos, & tota vita impuros, & sceleratos admittamus. Ex eo aduersarius facilè capiet maledicendi occasionem.

Episcoporum famuli in omni vestis genere, ita se modestè & composite ornabunt, vt fratres suos, quos Paulus appellat domesticos fidei, non offendant.

Episcopus nemini posthac manum imponet, nisi instituto in bonis literis, vel in Academia, vel in inferiore aliqua schola: aut qui satis commodè intelligat latinam linguam, & probè versatus sit in sacris literis: nec nisi attigerit ætatem illam legitimam, quæ statutis & legibus est constituta: nec nisi cuius vita & innocentia grauium & piorum hominum, & Episcopo notorum fuerit testimonio commendata: nec si in agricultura, vel in vili aliquo & sedetario artificio fuerit educatus: nec nisi qui titulum (quem appellant) aliquem habeat, vt sit vnde vitam tueatur, si dei permissu,

miſſu, vel in cæcitatem, vel in grauem corporis infirmitatem, vel in morbum diuturnum incidat: nec niſi qui intra ipſius diœceſim ſacro miniſterio functurus ſit, nec vnquam niſi vbi ſacrum aliquod miniſterium in eadem diœceſi vacare contigerit. Neminem autem peregrinum, & ignotum vel ad ſacerdotiorum prouẽtus, vel ad eccleſiaſticum miniſterium recipiet, niſi ab illo Epiſcopo, è cuius diœceſi diſceſſit, literas commendatitias, quas appellãt dimiſſorias, ſecum afferat.

Epiſcopus prębendarum, & beneficiorum ſuorum proximas, ſecũdas, aut tertias aduocationes, quas vocant, nulli dabit. Sunt enim & à bonis moribus, & à chriſtiana charitate alienę: nec dimiſſiones fructuum aut redditũ cuiuſcũq; rectorię, aut eccleſiaſtici beneficij, quacunq; ratione, in plurimos annos cõfirmabit.

Epiſcopus neminem, qui ſe otioſo nomine lectorem vocet, & manus impoſitionem non acceperit, in eccleſiæ miniſterio, verſari patietur.

Quiuis archiepiſcopus, & epiſcopus habebit domi ſuæ ſacra Biblia in ampliſſimo volumine, vti nuperimè Londini excuſa ſunt, & plenam illam hiſtoriam quæ inſcribitur *Monumenta Martyrum*, & alios quoſdam ſimiles libros ad religionem appoſitos. Locentur autem iſti libri, vel in aula, vel in grandi cœnaculo, vt & ipſorũ famulis, & aduenis vſui eſſe poſſint.

Decani Eccleſiarum Cathedralium.

Oſdem illos libros quos proximè diximus, Decanus quiſq; curabit emi, & locari in eccleſia ſua Cathedrali, eiuſmodi in

loco, vt à vicarijs & minoribus canonicis, & miniſtris eccleſiæ, & ab aduenis, & peregrinis cõmodè audiri, & legi poſſint.

Eoſdem libros illos, Decanus & Primarius quiſq; reſidentarius, quos appllant eccleſiæ dignitates, ement, ſuo quiſq; famulitio, eoſq; oportuno aliquo in loco, vel in aula, vel in cœnaculo locabunt.

Decanus & Prebendarij diligenter docebunt ſacrum Dei verbum, non tantum in eccleſijs Cathedralibus, vbi viuunt, ſed etiam in alijs Eccleſijs in eadem diœceſi, maximè verò in illis locis, vnde ipſis redditus annui, & ſtipendia ſuppeditantur. Quod niſi fecerint, pro epiſcopi arbitrio puniantur.

Nullus nec Decanus, nec Archidiaconus, nec Reſidentarius, nec Præpoſitus, nec cuſtos, nec præfectus alicuius collegij, aut eccleſiæ cathedralis, nec præſes, nec rector, nec quiſquam ex illo ordine, quocũq; nomine cenſeatur, vtetur poſthac amictu illo quẽ appellant Graium Amicium, aut alia vlla veſte ſimili ſuperſtitione contaminata. Sed in eccleſiis quiſq; ſuis vtentur tantum linea illa veſte, quæ adhuc regio mãdato retinetur, & ſcholaſtica Epomide, quæ ſuo cuiuſque ſcholaſtico gradui & loco conueniat.

Quiuis Decanus in ſingulos annos ad minimũ quater reſidebit in eccleſia ſua Cathedrali, ibiq; ſingulis huiuſmodi vicibus menſẽ integrum (ſi fieri poteſt) docẽdo verbũ Dei, & hoſpitalitatẽ ſeruãdo morã faciet, niſi fortè grauibus, & vrgentibus cauſis impedietur. Eas autem cauſas in ſingulas vices indicabit epiſcopo ſuo. Vbi autem venerit, vna cum Prebendarijs reſidentibus curabit, vt ſtatuta illius eccleſiæ, niſi contraria ſint (vt multa ſunt) verbo Dei, & ſtatuta huius

regni

regni quæcunq; ſunt, quæ eccleſiaſticũ ordinem attingunt, & ſacræ Iniũctiones, vel à Regia Maieſt. æditæ, vel ab epiſcopo in viſitationibus illius eccleſię cathedralis impoſitæ, diligenter obſeruentur. Prętereà Decanus & Reſidentarij quantum maximè poſſint dabunt operam, vt minores canonici, aut vicarij & miniſtri eccleſiæ, ne ignaui & inutiles vitam ducant in ocio, & illicitis luſibus ſe exerceant; adigantur ad ſtudia ſcripturarum, vtq; illorum quiſq; habeat nouum Teſtamentum, non tantùm Latino ſermone ſcriptum ſed etiam Anglico.

Decanus & Reſidentarij curabunt, ne qua alia forma obſeruetur in canendis aut dicendis ſacris precibus, aut in adminiſtratione ſacramentorum, præterquam quæ propoſita, & præſcripta eſt in libro publicarum precum: nec vllum admittent peregrinum ad habendam ſacram concionem ad populum, niſi ei, aut Regia Maieſtas, aut Archiepiſcopus illius Prouinciæ, aut illius diœceſeos epiſcopus facultatem indulſerit. Et ſi eiuſmodi aliquis concionator, ita vel à Regia Maieſtate, vel ab Archiepiſcopo, vel ab epiſcopo approbatus, publicabit ad populum pro concione doctrinam aliquam peregrinam, & impiam, & pugnãtem, vel cum ſacro Dei verbo, vel cum articulis religionis noſtræ approbatis in Synodo, haud dubiè cum eodem verbo Dei conſentientibus, vel cum libro publicarum precum: Decanus aut Reſidentarij primo quoq; tempore indicabunt id epiſcopo literis ſuis, & eorum aliquot qui concionantem audiuerunt manu conſignatis, vt ille ſtatuat quod videbitur.

Viuis Archidiaconus habebit domi suæ, & alios libros, & nominatim eos, qui inscribuntur *Monumenta Martyrum*.

Archidiaconus qui vel iure communi, vel prescriptione habet potestatem visitandi, semel in singulos annos in persona sua, visitabit Prouinciam suam: neq; quenquam sibi substituet officialem, nisi qui in Academia fuerit educatus, & iuri ciuili operã dederit, & annum ætatis vicesimum quartum compleuerit, & non solum doctrina, sed etiam grauitate, & modestia par sit, obeundo illi muneri.

Archidiaconi, & illorum substituti, quos appellant officiales, in visitationibus suis vocabunt clerum ad rationem, quantum quisq; promouerit in studio scripturarum, & quicunq; ex illo ordine magisterium artium in Academijs nõ attigerint, illis proponent partem aliquam noui Testamenti memoriter ediscendã, eosq; in proxima synodo ad repetitionem adigent, & contumaces, & negligentes episcopo indicabunt.

Peracta visitatione Archidiaconus significabit episcopo, quos inuenerit in quoq; decanatu, ea doctrina, & iudicio præditos, vt digni sint qui pro concione doceant populum, & præsint alijs. Ex illis episcopus potest delectũ facere, quos velit esse decanos rurales.

Archidiaconi in omnes delinquentes seuerè, & grauiter animaduertent, neq; conniuebunt ad vitia, aut quemq; quem constat offendisse, impunè abire patientur.

Archidiaconi curabunt, vt forensium suorum actorum memoriæ fidelitèr & tutò conseruentur, & semel

mel in ſingulos annos adferent ad Epiſcopum ſuum originalia exemplaria omnia Teſtamentorum, quæ coram ipſis anno ſuperiori probata fuerint, vt ea in epiſcopi regiſtro aſſeruentur, copias autem illorum teſtamentorum ad vſum ſuum ipſi ſibi deſcribent, ſi velint.

Cancellarii, Commiſſarii, Officiales.

QVIuis Cancellari°, Commiſſari°, & Officialis erit inſtitut° in legibus eccleſiaſticis & ciuilib°, qui annũ ætatis viceſimũ ſextũ attigerit, & in ſcholis doctrinæ nomine gradum aliquem ſuſceperit, & in forenſibus cauſis mediocriter verſatus fuerit, de cuius vita & moribus nullus ſiniſter ſermo audiatur. Adhęc quiuis horum, aut erit in ſacro miniſterio, aut ſi non erit, tamen animo toto, & feruenti zelo erga religionem feretur, idque apertè & ingenuè præ ſe feret: & antequàm in functionem ingrediatur, ſacramento ſe obſtringet, de authoritate & Primatu principis, atq; etiam ſubſcribet articulis de religione in Synodo epiſcoporum approbatis.

Nullus horum, nec Cancellarius, nec Commiſſarius, nec Officialis in cognitione cauſarum procedet vſq; ad ferẽdam ſentẽtiam excommunicationis, niſi tantùm in cauſis inſtantiarum. In correctionis negotijs, alia quidem facient omnia, quæ de iure poſſint, & ſolent fieri.

Excommunicationis autem ſententiam deferent tantùm ad epiſcopum: eamq; aut ipſe per ſe pronunciabit,

ciabit, aut graui alicui viro in sacro ministerio constituto, pronunciandum committet. Postquam autem sententiam tulerit, addet insuper commonendi populi, & terroris causa, formulam illam verborum, quę postea suo loco subijcietur: atq; etiam aliam formulam similem, quæ seruanda sit in denuncianda ad populum excommunicatione, curabit describi, & mitti ad singulos ecclesiarum prefectos, vt habeant quo vtantur, si vsus postulet. Commutationem autem in iunctæ pœnitentiæ, nec Cancellarius faciet, nec Archidiaconus, nec officialis, nec Commissarius. Ea potestas multis grauibus de causis Episcopo soli reseruabitur, aut si quem alium, Episcopus ad eum vsum speciali mandato designabit.

Ecclesiasticus Iudex cuiuscunq; loci aut ordinis, neminem excommunicatum absoluet domi suæ, aut alioqui in priuatis ædibus: sed tantum publicè, & pro tribunali.

Cancellarij, Officiales, Commissarij, omnem adhibebunt diligentiam, vt cæteri omnes qui ipsorum iurisdictioni subijciuntur, officium faciant. Inprimis verò vt Rectores, Vicarij, & ministri ecclesiarum, studiosè versentur in sacris literis, & sibi libros ordini & professioni suæ congruentes, comparent, vt quicunq; ad magisterium Artium non accesserit, emat sibi duos libros noui Testamenti alterum latinè translatum, alterum anglicè, vt illorum quisq; memoriter ediscat ea pensa Scripturarum, quæ illi vel ab ecclesiastico Iudice ordinario, vel ab alio cuius fidem & industriam, Episcopus eligere malurit, fuerit imposita: vt obseruent ordines & ritus descriptos in libro Publicarum precum, tam in legendis

gendis sacris Scripturis, & precibus dicendis, quàm etiam in administratione Sacramentorum, vt neuè detrahant aliquid, neuè addant, neuè de materia, neuè de forma: vt honestè se gerant, & in graui vestitu, in libello admonitionum proposito, modestè & decenter ambulent: vtq; si familiam habeant, & vxores non habeant, mulierem aliam domi suæ ne alant, nisi aut matrem, aut sororem, aut neptem ex fratre aut sorore: quòd si cœlibes viuant, & vxores non habeant, in taberna aut caupona cibum ne capiant, sed honesta aliqua in domo in eadem parochia, vbi sine suspitione possint viuere: vt ne ludant aleam, neuè chartis, aut alijs improbatis lusibus se exerceant: vt arcu tantum vtantur & sagittis, idq; animi causa, vt modestè, & in tempore, ne vel ab officio faciendo, vel à sacrarum Scripturarum studijs auferantur.

Videbunt etiam ne Rector, Vicarius, aut Parochus vspiam inseruiat, vel in capella, vel in oratorio, aut publicas preces dicat, in cuiusq̃ priuatis ædibus, nisi episcopus illi autographo suo, & manus suæ subscriptione eius rei potestatem fecerit: Neue Rector aut Vicarius, aut Parochus inseruiat plusq̃ vni ecclesiæ, aut Capellæ vno die.

Quiuis Minister ecclesiæ, antequàm in sacram functionem ingrediatur, subscribet omnibus articulis de religione Christiana, in quos consensum est in Synodo: & publicè ad populum, vbicunq; Episcopus iusserit, patefaciet conscientiam suam quid de illis articulis, & vniuersa doctrina sentiat. Semel autem receptus in sacrum ministerium, ab eo imposterum non discedet, nec se aut vestitu, aut habitu, aut

in vlla vitæ parte geret pro Laïco.

Quiuis Rector Ecclesiæ, Vicarius, aut Parochus, quotannis ante vicesimum diem a Paschate, exhibebit Episcopo, eiusuè Cancellario aut Comissario, nomina & cognomina Parochianorum suorum, tã marium quàm fœminarum (eorum inquam) qui cum exegerint annum ætatis suæ decimum quartum, tamen ad sacrosanctam Communionem (vti statutis & legibus ecclesiasticis huius regni tenentur) non accesserint, quiq; subire examen ecclesiastici ministri de ediscendo Catechismo, & articulis Christianæ religionis, detractauerint: quiq; parentes, aut Domini, liberos aut famulos suos ad audiendum discendumq; eundem illum Catechismum constitutis temporibus ad ecclesiam mittere contempserint. Neminem autem patientur de sacro lauacro infantem suscipere, nisi qui ad mensam dominicam accesserit, & sanctorum misteriorum particeps fuerit: ad misteriorum autem Communionem neminem admittet, qui Catechismum, & articulos fidei non didicerit.

Omnibus dominicis, & festis diebus, Rectores, Vicarij, & Parochi ita maturè & conuenienter captato tempore venient ad ecclesias, vt parochiani confectis rebus suis, cum liberis & famulis possint eòdem occurrere. Ibi verò reuerentèr (vti par est) & piè peragẽt sacrum misterium, ita clarè, apertè, distinctè, vt populus audire, & intelligere possit quid dicatur, & ex eo consolationem, & fructum capere. Eandem pietatem & reuerentiam in sacrosanctis etiam misterijs retinebunt, modo ne ad superstitionem, aut adorationem, aut idolatricum cultum vergant. Quòd si tempore sacræ Communionis nulla erit concio descripto & e-

pul-

pulpito pronunciabunt vnam aliquam, aut aliam ex illis homilijs, quas iam antea publicauimus in illum vſum. Interim cohortabuntur populum, vt diligenter veniant ad eccleſias, vt quæ legantur, quæq; dicantur attentè audiant, vtq; ſe toto illo tempore reuerenter, & modeſtè gerant. Et ne piorum animi, inſolentia & irreligioſa leuitate offendantur, curabunt ne iuuenes, præſertim ruſtici, quorum ingenia procliuiora ferè ſunt ad neglectum pietatis, & nequitiam: neuè pulſent campanas, neuè per templum obambulẽt, neuè inter ſe otioſè colloquantur, neuè aut riſu, aut ſtrepitu, aut ſcurrilibus ineptijs, vel miniſtrum impediant, vel offendant populum.

Admonebunt populum, vt frequentiùs accedant ad ſacram communionem, vtq; iam antea tota mente (vti par eſt) ſeſe pręparent. Et vt omnes intelligãt quid debeant Deo optimo maximo, quid Principi, quem colere ac venerari debẽt vt vicarium dei: quid legibus: quid magiſtratibus: quid fratribus ſuis: quid populo Dei, omnibus dominicis & feſtis diebus ſtatim a meridie pręſto erunt in templis, ibiq; minimùm ad duas horas legent, & docebunt Catechiſmum, & in eo inſtituent omnes ſuos omnium ętatum, atq; ordinum, non tantum puellas aut pueros, ſed etiam ſi opus erit grandiores. Imprimis verò admonebunt adoleſcentes & iuuenes, non tantum mares, ſed etiam fœminas, cautum eſſe legibus, ne quis illorum vel accedat ad ſacram Communionem, vel contrahat nuptias, vel infantem è ſacro fonte ſuſcipiat, niſi anteà didicerit rudimenta religionis Chriſtianæ, & poſſit ad omnes partes Catechiſmi conuenienter, & dextrè reſpõdere.

Quod ſi Rectores, vicarij, Parochi, vel concionari

non poſſint, vel facultatem concionandi ab epiſcopo non acceperint, tamẽ docebũt pueros prima elemẽta legere, ſcribere, noſcere officiũ ſuũ, quid debeãt deo, quid parentibus, quidq; alijs: & ſi quos ex illis viderint ea eſſe indole, vt poſſint inſtitutione, atq; cultu ad literarum cognitionẽ peruenire, hortabũtur parẽtes, vt eos deducant ad ſcholam, vt imbuti bonis diſciplinis poſſint aliquando idonei eſſe ad ſacrum dei optimi maximi miniſterium, quos autem hebetiores, & ingenio à literis alieniore eſſe ſenſerint, vt eos curent, vel ad alias artes, vel etiam ad opus ruſticum ablegari.

Admonebunt etiam Parochianos ſuos magnis & grauibus de cauſis, conſtitutum eſſe in Synodo à Reuerendiſſimo Patre, Domino Mathæo Archiepiſcopo Cantuar. & alijs epiſcopis, ne liberi contrahant matrimonium ſine conſenſu parentum, neuè iuuenis cõtrahendi poteſtatem habeat, ante annum ætatis ſuæ decimum ſextum, neuè Puella ante decimum quartum.

Æditui eccleſiarum, & alii ſelecti viri.

Æditui pro conſuetudine ſuæ quiq; Parochiæ, Parochianorum ſuorum, & eccleſiaſticis ſui miniſtri ſuffragijs, eligentur: alioqui æditui non erunt: nec amplius quàm vnum annum durabunt in illo munere, niſi fortè iterum eligantur. Omnes autem Æditui ſemel in ſingulos annos reddent iuſtam rationem earum pecuniarum, quę in ſuas manus peruenerunt: atq; etiam indicabunt particulatim quos ſumptus

ſumptus fecerint in ſarta tecta, & vſum eccleſiæ. Poſtremo vero diſcedentes ab officio, quicquid pecuniarũ, aliarũq; eccleſiaſticarũ rerum ſupererit, & in ipſorum erit poteſtate, id omne bona fide tradent Parochianis, vt ab illis rurſus tradi poſſit proximis ædituis.

Æditui curabunt vt eccleſiæ, plumbo, tegula materia, vitro, diligenter & probè reficiantur, ne vel miniſter, vel populus, aut in ſacro miniſterio & cultu dei, aut in cœleſtium miſteriorum tractatione, aut in habenda & audienda communione, cœli iniurijs quatiatur. Imprimis autem operam dabunt, vt in omni eccleſiaſtico conuentu pax quàm maxime conſeruetur & in omnibus epiſcoporum atq; Archidiaconorum, viſitationibus fideliter & nominatim detegent, atq; indicabunt eos omnes qui ſeſe in eccleſia immodeſtè geſſerint, quiq; vel intempeſtiua pulſatione campanarum, vel ambulationibus, vel colloquio & ſtrepitu, miniſtrum aut concionatorem impediuerint.

Æditui curabunt vt ædes ſacræ, mundè & ſanctè conſeruentur, ne cuiquam vel puluere, vel ramentis, vel ſordibus, moueant nauſeam. Curabunt etiam vt ſacra Biblia ſint in ſingulis eccleſijs in ampliſſimo volumine (ſi commodè fieri poſſit) qualia nunc nuper Londini excuſa ſunt, vt liber publicarum precum, vt ſacræ homiliæ, vtq; homiliæ, quæ nuper ſcriptæ ſunt contra rebellionem, ſint in ſingulis eccleſiis. Hos libros quam maximè integros & mundos eſſe conuenit: Laceros autem aut ſordidos nullo modo, ne populo faſtidium, & contemptum pariant. Curabunt menſam ex aſſeribus compoſitè iunctam, quæ adminiſtrationi ſacroſanctæ communionis inſeruiat: & mundum tapetem, qui illam cõtegat: &

stum commodum, vnde cœlestis doctrina publicetur. Curabunt insuper vt omnia illa solaria, in quibus cruces ligneæ aliquando prostabant, & aliæ reliquiæ superstitionis prorsus è medio auferantur, vtq; templorũ parietes noua fidelia inducantur & lectissimis sanctarum scripturarũ sententijs illustrẽtur. Vt illarum lectione & admonitu, populus possit ad pietatem commoueri. Postremo curabunt vt in singulis ecclesijs sit sacer fons, non peluis, in quo baptismus ministretur, isq; vt decentèr & mundè conseruetur.

Admonebunt etiam Caupones, & tabernarios, qui vendunt edulia, ne quem in cauponam, aut tabernam suam recipiant toto illo tempore, quo aut habebitur concio, aut sacrũ ministerium peragetur. Quòd si quis per contemptum, & contumaciam contra fecerit, & illum ipsum, & eos quos ad se receperit, nominatìm in proxima visitatione indicabunt. Si quis vel aperto adulterio, vel stupro, vel incœstu, vel ebrietate, vel iurandi consuetudine, vel lenocinio, vel vsura, vel alia demum quacunque impuritate vitæ, & nequitia, fratres offenderit, illos ęditui amicè, & fraternè admonebunt, vt resipiscant. Quod nisi fecerint, indicabunt eos nominatim vel rectori, vel vicario, vel parocho, vt ab illis asperiùs, & vehementiùs admoneantur, & si perrexerint, tantisper dùm redeant ad sanitatem, à sacra communione arceantur. Vtq; omnes qui incontinenter, & laxè viuunt, pro meritis suis legũ seueritate castigẽtur. Ijdem æditui eosdem illos adulteros, fornicarios, incœstos, ebriosos, iuratores, lenones, vsurarios in episcoporum & Archidiaconorum visitationibus patefacient.

Æditui conuiuia, symposia, cœnas, & inuitationes publicas

publicas in templis celebrari non patientur: nec campanas ſuperſtitioſè pulſari, vel in vigilia animarum, vel poſtridie omnium ſanctorum, qui dies non ita pridem genijs mortuorum ſacer erat, nec omnino vnquam, vbi pulſandi conſuetudo ad ſuperſtitionem videbitur inclinare. Illis autem tantũ temporib⁹ pulſari permittent, quæ in libello admonitionum deſcripta ſunt, & ad eundem tantum vſum, eodemq; tantummodo.

Nundinas, & mercatus publicos celebrare, & ſontes ſententia iudicis cõdemnatos, neci dedere, & ſupplicio afficere diebus dominicis, non licebit.

Non patientur vt quiſquam ex circumforaneis iſtis tenuibus, & ſordidis mercatorib⁹, qui aciculas & ligulas, & crepũdia, & res viles & minutas circumferũt, ac diſtrahunt, quos pedarios, aut Pedularios appellant, proponãt merces ſuas vel in cœmiterijs, vel in porticib⁹ eccleſiarum, aut uſpiam alibi dieb⁹ feſtis, aut dominicis, interim dum peragitur pars aliqua ſacri miniſterij, aut habetur ſacra concio: nec vt mendici, aut errones, quib⁹ nulla eſt certa ſedes, toto illo ſacrorũ aut cõcionum tempore, hæreant in cœmiterio, vel in porticu. ſed mandabunt, vt aut ingrediantur, aut diſcedant.

Obſeruabunt etiam atq; inquirent diligenter ecqui ex parochianis, temporibus lege conſtitutis, aut non veniat ad eccleſias, aut tardius & negligentius veniant. Quoſq; inuenerint deliquiſſe, in eos ex legum præſcripto animaduertent. Obſeruabunt etiam, ecquid omnes ac ſinguli parochiani toties accedant ad ſacram Communionem in ſingulos annos, quoties leges & ſtatuta iubent: ecqui etiam peregrini atq; aduenæ ex alijs parochijs, frequentius & vſitatius veniant ad eccleſiam ſuam, illoſq; parocho ſuo indicabunt,

ne illos fortè recipiat ad ſacram Communionem inter alios, ſed ad ſuos potiùs parochos reijciat.

Nullum nec rectorem, nec vicarium recipient ad miniſterium Eccleſiæ ſuæ, niſi quem Epiſcopus inſtitutione ſua approbauerit, & in poſſeſſionem illius eccleſiæ mandato ſuo miſerit. Nec parochum recipiēt niſi literis & ſigillo Epiſcopi, nominatim illi eccleſiæ cōmendatum. Quòd ſi Rector, Vicarius, aut Parochus aliter ſe gerat in miniſterio ſuo obeundo, aut quòd malè & obſcure, & confuſè legat, aut quod ſolutiùs, & laxiùs viuat, quàm hominē par ſit eius ordinis, & ex ea re grauis offenſio ſuſcipietur: Æditui eum maturè deferent ad epiſcopum, vt quàm primum animaduerſio aliqua, & vitij emendatio conſequatur.

Vtq; Epiſcopus intelligat, quæ conciones habitæ fuerint in ſingulis eccleſijs ſuæ diœceſeos: æditui curabunt, vt nomina omnium Concionatorum qui ad ſe alicundè venerint, annotentur in libello quem habebunt paratum in eum vſum, vtq; in eodem libello concionator quiſq; ſubſcribat nomen ſuum, & diem quo habuerit concionem, & eius Epiſcopi nomen à quo acceperit concionandi poteſtatem.

Poſtremo Æditui diligenter obſeruari curabunt ea omnia, quæ ad ipſorum officia pertinebunt, quæque Regijs iniunctionibus, & in libello admonitionum continentur, quæq; vel ab Archiepiſcopo, vel ab Epiſcopo in ſuis cuiuſq; viſitationibus ad vſum eccleſiarum proponentur. Quòd ſi quis eos vel iurgijs petulantèr inſectetur, vel etiam in ius trahat, quòd officium fecerint, & errantes detexerint, id quoq; indicabunt Epiſcopo, vt eius opera, & ſtudio faciliùs à moleſtia liberentur.

Conci-

Concionatores.

NEmo nisi ab episcopo permissus in parochia sua publicè prædicabit, nec posthac audebit Cõcionari extra ministeriũ, & ecclesiam suã, nisi potestatẽ ita concionandi acceperit, vel à Regia Maiestate per omnes regni partes, vel ab archiepiscopo per prouinciã, vel ab episcopo per diœcesim. Nulla autẽ potestas concionandi firma erit in posterum, aut authoritatem aliquam obtinebit, nisi tantùm quæ impetrata fuerit post vltimum diem Aprilis, qui fuit in anno. 1571. Concionatores modestè & sobriè in omni vitæ parte sese gerent.

Imprimis vero videbunt, ne quid vnquam doceant pro concione, quod à populo religiosè teneri & credi velint, nisi quod consentaneum sit doctrinæ veteris aut noui testamenti, quodq; ex illa ipsa doctrina catholici patres, & veteres episcopi collegerint. Et quoniam articuli illi religionis christianæ in quos consensum est ab episcopis in legitima & sancta synodo, iussu atq; authoritate sereniſſimæ principis Elizabethæ conuocata, & celebrata, haud dubiè collecti sunt ex sacris libris veteris & noui testamenti, & cum cœlesti doctrina, quæ in illis cõtinetur, per omnia congruunt quoniam etiam liber publicarum precum, & liber de inauguratione Archiepiscoporum, episcoporum, Presbiterorum, & diaconorum, nihil continent ab illa ipsa doctrina alienum, quicunq; mittentur ad docendum populum, illorum articulorum authoritatem & fidem, non tantum concionibus suis, sed etiam subscriptione confirmabunt. Qui secùs fecerit, & contraria doctrina populum turbauerit, excommunicabitur.

Inter

Inter concionandum vtentur veſte quam maximè modeſta, & graui, quæ deceat, atq; ornet miniſtrum Dei, qualiſq; in libello admonitionum deſcripta eſt. Nec pecuniam pro concione, aut mercedem vllam exigent: ſed victu tantum & ſimplici apparatu, & vnius noctis hoſpitio contenti erunt.

Vanas & aniles opiniones, & hæreſes, & errores Pontificios, à doctrina, & fide Chriſti abhorrentes, nõ docebunt: nec omninò quicquam, quo imperita multitudo, vel ad nouitatis ſtudium, vel ad contentionem inflãmetur. Semper autem proponent ea, quæ ad ædificationem faciant, & auditores Chriſtiana concordia, & charitate concilient.

Reſidentia.

ABſentia Paſtoris à dominico grege, & ſecura illa negligentia, quam videmus in multis, & deſtitutio miniſterij, eſt res & in in ſe fœda, & odioſa in vulgus, & pernitioſa eccleſiæ Dei. Itaq; hortamur omnes paſtores eccleſiarum in Domino Ieſu, vt quàm primũ redeant ad parochias quiq; ſuas, & diligenter doceant Euangelium, & pro fructuũ ſuorum ratione alant familiam, & hoſpitalitate iuuent pauperes, ibiq; verſentur in ſingulos annos, non minus quam ſexaginta dies.

Pluralitas.

NOn licebit cuiquam cuiuſcunq; ſit gradus, aut ordinis, pluſquam duo eccleſiaſtica beneficia obtinere eodem tempore. Neq; cuiquam om-

omninò licebit obtinere duo beneficia, ſi pluſquám viginti ſex milliarijs diſtincta ſint.

Ludimagiſtri.

NOn licebit cuiquam docere literas, & inſtituere pueros, nec publicè in ſchola, nec priuatim in cuiuſquam ædibus, niſi quem epiſcopus eius diœceſeos approbauerit, cuiq; ſub authentico ſigillo ſuo docendi poteſtatem fecerit. Hoc autem loco primariam nobilitatem honoris cauſa excipimus. Epiſcopus autem nullum Ludimagiſtrum approbabit, nec illo munere dignũ cenſebit, niſi quem ſuo iudicio doctum, & illo loco dignum inuenerit, quemq; de vita & moribus, & in primis de religione viderit piorum hominum teſtimonio commendari.

Ludimagiſtri nullam docebunt grammaticam, niſi eam quam ſolam Regia Maieſtas per omne regnum in omnibus ſcholis legi mandauit: nec alium Latinũ Catechiſmum quàm qui æditus eſt. Anno. 1570. quẽ etiam Anglicè redditum, pueros, qui Latinè neſciunt, doceri volumus.

Alios autem libros docebunt, vnde Latini Græcique ſermonis copia & puritas addiſci poſſit, & eos in primis, qui ad notitiã Chriſti, & pietatem faciant. Semel autẽ in ſingulos annos indicabũt epiſcopo, quos habeãt ex omni numero lectiſſimos, qui ea ſint indole, eoq; profectu in literis vt ſpes ſit, vel ad functionẽ politicã, vel ad ſacrum miniſteriũ fore accõmodos. Hac ſpe parentes inducti, eos libentius alent ad literas.

Imprimis vero ita instituent, & formabunt linguas puerorum, vt apertè, clarè, distinctèq; pronuncient. Et quoties habebitur sacra concio, eos vel emittent, vel deducent ad templum, vt statim à teneris incipiant erudiri ad pietatem, neuè negligenter audierint: vbi redierint ad scholam, vocabunt singulos ad examen quid ex illa concione didicerint: quoq; magis pueriles animi ad virtutem & industriam excitentur, otiosos & ignauos reprehendent, attentos & diligentes collaudabunt.

Patroni & Proprietarii.

EPiscopus grauiter & studioscè cohortabitur Patronos beneficiorum, vt cogitent necessitates ecclesiæ, & ante oculos habeant vltimũ illum diem, & iudicium, & tribunal Dei. Itaq; vt neminem promoueãt ad munus ecclesiasticum, nisi qui doctrina, iudicio, pietate, probitate vitæ, & innocentia possit onus tam graue sustinere, vt nihil in ea re nisi integrè incorruptè & sincerè faciant. Se enim vsurũ omnibus honestis & legitimis rationibus, vt verum possit inueniri. Quòd si vel in ipsa præsentatione, vel etiam postea senserit corruptelam vllam, aut simoniacum commertium, quocunq; modo, quantumuis obscurè, vel directè, vel indirectè, vel per ipsum, vel per alios intercessisse, vt ad ipsum vel pecunia, vel pretium, vel commoditas aliqua, vel pars aliqua fructuũ perueniret, vellè se facti nequitiã, & simoniam publicare & palam facere, non tantum in Cathedrali ecclesia, sed etiam alibi, ad illius probrum, & dedecus sempiternũ: & præsbiterũ quem ita nequiter præsentauerit,

tauerit, non tantum a ſacerdotio, in quod mala fide ingreſſus ſit, ſed etiam ab omni miniſterio, & à tota diœceſi remouere.

Domina Regina humiliter & ſubmiſſe roganda eſt, vt ratio aliqua ipſius permiſſu & iuſſu ineatur, vt in eccleſijs, quæ ad illam proprietario iure peruenerunt, Cancelli quàmprimũ reficiantur, vt annuum ſtipendium peragendo ſacro miniſterio, conſtituatur. Nunc enim multis in locis, & Cancelli fœdum in modum corruerunt: & miniſterium eccleſiæ propter ſtipendij vilitatem deſtituitur.

Epiſcopus curabit vt iuſtum Inuentarium, quodq; vocant terrarium, omnium agrorum, pratorum, hortorum, pomariorum, quæ ad Rectoriam aliquam, aut Vicariam pertinent, ex proborum hominum inſpectione ſumatur, & in archia ſua referatur, ad rei memoriam ſempiternam.

Epiſcopus non patietur Procuratorem alicuius beneficij vllã habere poteſtatem in miniſtrũ Dei, vt eum vel admittat vel reijciat: Neq; miniſter minùs a quoq; accipiet nomine ſtipendij, quàm decem libras.

Omnia matrimonia, quæ vſpiam contracta ſunt intra gradus cognationis, aut affinitatis prohibitos in 18. Leuitici, authoritate Epiſcopi diſſoluentur: maximè verò, ſi quis, priore vxore dimortua, eius ſororem vxorem duxerit: hic enim gradus cõmuni doctorum virorũ conſenſu, & iudicio putatur in Leuitico prohiberi.

Non licebit cuiq; matrimonium contrahere inter illos gradus, qui in tabula à reuerendiſſimo patre Domino Archiepiſcopo Cantuarienſi, in eum vſum ſcripta & publicata, prohibentur.

Forma sententiæ excommunicationis.

FRatres, quoniam quicunq; profitemur nomen Christi Iesu, sumus omnes membra eiusdem corporis, & par est vt vnum membrum alterius membri, sensu, & dolore afficiatur: pro officij mei ratione, significo vobis, A.B. publicè accusatum esse de adulterio, in quo, fama est, eum vixisse nequiter, & turpiter, cum ipsius dedecore, & infamia, & graui offensione ecclesiæ dei: & ea causa, vt insignis illa turpitudo supplicio aliquo afficeretur, ad episcopi tribunal, vocatum esse. Et quoniam prædictus. A. B. conscientia nequitiæ suæ, ad diem legitimè dictum comparere contempsit, & se iustitiæ contumaciter subduxit, & alios exemplo suo ad similem contumaciã animauit, idcirco hoc etiam vos insuper admonitos volo, episcopum nostrum, nomine, atq; authoritate Dei optimi maximi excommunicasse illum ab omni societate ecclesiæ Dei, & tanquam membrum emortuum amputasse à Christi corpore. Hoc ille in statu versatur hoc tempore, & in tanto discrimine animæ suæ. Diuus Paulus admonitus instinctu diuini spiritus, iubet vt taliũ hominũ societatem, & contubernia fugiamus, ne participes simus eiusdem sceleris. Tamẽ, vt christiana charitas nos monet, quoniam ipse pro se orare non vult, nec periculũ suũ intelligit, oremus Deũ omnes eius nomine, vt aliquando agnoscat miseriam, & fœditatem vitæ suæ, & agat pœnitentiam, & conuertatur ad Deum. Deus enim noster est misericors, & potest lapsos etiam à morte reuocare.
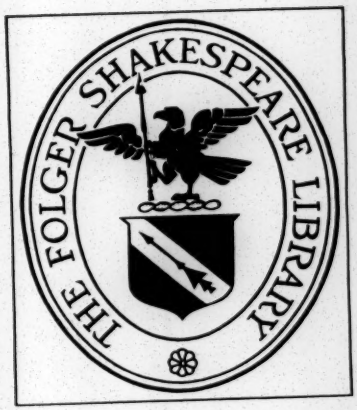
F9.16.42
10037
Copy 2